

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра **_Фінансового менеджменту та фондового ринку**
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності

072 Фінанси, банківська справа та страхування

(шифр та найменування спеціальності)

за освітньо-професійною програмою **Фінанси, фінансовий менеджмент**

та страхування

(назва програми)

на тему: **«Брокерська діяльність на страховому ринку морських
вантажоперевезень в Україні»**

(назва теми)

Виконавець:

студентка факультету **ФБС**

Денкова Марія Петрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

старший викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Бондаренко Павло Валерійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми З розвитком міжнародної торгівлі, науково-технічного прогресу і економічних зв'язків між країнами збільшується роль морського транспорту як в економіці окремих держав, так і в світовому масштабі. Підвищується інтенсивність судноплавства, зростає кількість і тоннаж морського транспорту, ускладнюються технології та процеси управління, судна і порти оснащуються технічно складними і вартісними установками.

Однак перевезення морським транспортом супроводжуються високим ризиком, що підтверджується значним числом аварій, в результаті яких заподіюється шкода життю і здоров'ю людей, шкода суднам, вантажу та іншому майну, шкода навколишньому середовищу. В результаті таких подій фінансовий збиток, нанесений третім особам, може значно перевершувати збитки, понесені самим винуватцем.

Мета дослідження є дослідження особливостей брокерської діяльності на страховому ринку морських вантажоперевезень в Україні.

Завдання дослідження:

- 1) розглянути основи страхової брокерської діяльності;
- 2) з'ясувати особливості морського страхування вантажоперевезень;
- 3) визначити умови страхування вантажоперевезень, що перевозяться морським транспортом в Україні;
- 4) проаналізувати тенденції розвитку страхування морських вантажоперевезень в Україні;
- 5) провести аналіз страхування морських вантажоперевезень на прикладі СК «Альянс Україна»;
- 6) здійснити прогнозування показників СК «Альянс Україна» методами економіко-математичного моделювання;
- 7) розглянути міжнародний досвід організації страхування морських вантажоперевезень в країнах ЄС;
- 8) з'ясувати проблеми розвитку страхування морських вантажоперевезень

в Україні та запропонувати шляхи їх вирішення;

9) обґрунтувати перспективи розвитку ринку страхування морських вантажоперевезень в Україні в умовах європейської інтеграції.

Об'єкт дослідження є процес здійснення брокерської діяльності на страховому ринку морських вантажоперевезень в Україні.

Предмет дослідження є сукупність теоретичних та практичних аспектів страхування вантажів, що перевозяться морським транспортом в Україні, та обґрунтування пропозицій щодо перспектив його розвитку.

Методи дослідження Для досягнення поставленої мети та визначених завдань в роботі використана система загальнонаукових і спеціальних методів дослідження. Так, для дослідження теоретичних аспектів морських вантажоперевезень в страховій брокерській діяльності були застосовані методи ключових понять, порівняння, групування, індукції та дедукції. Економіко-аналітичний метод, методи вертикального та горизонтального аналізу, трендовий та кореляційно-регресійний аналіз були використані під час дослідження практичних аспектів страхування морських вантажоперевезень в страховій компанії «Альянс Україна». Для виявлення проблема та обґрунтування перспектив розвитку страхування морських вантажоперевезень в Україні системний підхід, наукову абстракцію та узагальнення.

Інформаційна база дослідження є основні положення законів та інших нормативних актів України, статистичні і аналітичні матеріали Державної служби статистики України та Ліги страхових організацій України. Інформаційним забезпеченням роботи стали також монографічні дослідження, підручники та навчальні посібники, періодична економічна література, статистичні звіти СК «Альянс Україна» та Інтернет ресурси.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг кваліфікаційної роботи - 95 сторінок, у тому числі на 20 із них розміщено 24 таблиць та 16 ілюстрацій, список використаних джерел із 46 найменувань.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано 1 теза: *Сучасний стан та перспективи розвитку страхового ринку України* (електронний збірник тез КНЕУ, м.Київ, 2019 рік).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні аспекти морських вантажоперевезень в страховій брокерській діяльності**» розглянуто основи страхової брокерської діяльності, особливості морського страхування вантажоперевезень, умови страхування вантажоперевезень, що перевозяться морським транспортом в Україні.

У другому розділі «**Практичні аспекти страхування морських вантажоперевезень в СК «АЛЬЯНС УКРАЇНА»**» проаналізовано тенденції розвитку страхування морських вантажоперевезень в Україні, оцінка

страхування морських вантажоперевезень на прикладі СК «Альянс Україна», прогнозування показників СК «Альянс Україна» методами економіко-математичного моделювання.

У третьому розділі *«Проблеми та перспективи розвитку страхування морських вантажоперевезень в Україні»* запропоновано міжнародний досвід страхування морських вантажоперевезень в країнах ЄС, проблеми розвитку страхування морських вантажоперевезень в Україні та шляхи їх вирішення, перспективи розвитку ринку страхування морських вантажоперевезень в Україні в умовах Європейської інтеграції.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Невід'ємною ланкою страхового ринку є страхові брокери. Страховий брокер - це фізична або юридична особа, яка здійснює страхову діяльність від свого імені, але представляє при цьому страхову компанію. Сутність і значення страхової брокерської діяльності полягає, з одного боку, в створенні оптимальної системи страхування для своїх клієнтів, постійному контролю й управлінні ризиками, що виникають в ході виконання договорів, таким чином забезпечуючи пріоритет інтересів споживачів на страховому ринку, а з іншого боку, в залученні нових клієнтів для страхових компаній. Кількість страхових брокерів в Україні за останні роки постійно зменшується.

2. Морське страхування вантажоперевезень - це система економічних відносин, пов'язаних зі створенням та використанням коштів страхового фонду в грошовій формі з метою відшкодування збитків від морських небезпек і надання фінансової допомоги учасникам морських перевезень від різних непередбачених випадковостей. Майновий інтерес страхувальника закріплює договір морського страхування вантажу, що засвідчується страховим полісом. Міжнародна практика морського страхування вантажів передбачає вибір страхувальником одного з трьох договорів: з відповідальністю за всі ризики; з відповідальністю за окрему аварію та без відповідальності за ушкодження, крім випадків катастрофи.

АНОТАЦІЯ

Денкова М.П.,

«Брокерська діяльність на страховому ринку морських вантажоперевезень в Україні»,

(*прізвище та ініціали студента*)

(*назва кваліфікаційної роботи*)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності

«072 Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньо-професійною програмою Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2020 рік

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес здійснення брокерської діяльності на страховому ринку морських вантажоперевезень в Україні.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти морських вантажоперевезень в страховій брокерській діяльності - основи страхової брокерської діяльності, особливості морського страхування вантажоперевезень, умови страхування вантажоперевезень, що перевозяться морським транспортом в Україні.

Проаналізовано практичні аспекти страхування морських вантажоперевезень в СК «АЛЬЯНС УКРАЇНА» - тенденції розвитку страхування морських вантажоперевезень в Україні, оцінка страхування морських вантажоперевезень на прикладі СК «Альянс Україна», прогнозування показників СК «Альянс Україна» методами економіко-математичного моделювання.

Запропоновано проблеми та перспективи розвитку страхування морських вантажоперевезень в Україні - міжнародний досвід страхування морських вантажоперевезень в країнах ЄС, проблеми розвитку страхування морських вантажоперевезень в Україні та шляхи їх вирішення, перспективи розвитку ринку страхування морських вантажоперевезень в Україні в умовах Європейської інтеграції.

Ключові слова: страхування морських вантажоперевезень, брокерська діяльність на страховому ринку.

ANNOTATION

Denkova MP,

«Brokerage activity on the insurance market of sea freight in Ukraine»,

(*students surname and initials*)

(*work title*)

thesis for Master degree in specialty «072 Finance, banking and insurance»

under the program

«Finance, financial management and insurance»,

Odessa National Economic University

Odessa, 2020

Thesis consists of three chapters. Object of study there is a process of brokerage in the insurance market of sea freight in Ukraine..

Diploma thesis deals with theoretical aspects of sea freight in insurance brokerage - the basics of insurance brokerage, features of marine insurance of freight, the conditions of insurance of freight transported by sea in Ukraine.

The practical principles of maritime freight insurance in ALLIANCE UKRAINE Insurance Company - trends in maritime freight insurance in Ukraine, assessment of maritime freight insurance on the example of Alliance Ukraine Insurance Company, forecasting of Alliance Ukraine Insurance Company indicators by methods of economic and mathematical modeling.

Problems and prospects of development of maritime freight insurance in Ukraine - international experience of maritime freight insurance in EU countries, problems of maritime freight insurance development in Ukraine and ways to solve them, prospects for the development of the maritime freight insurance market in Ukraine in terms of European integration.

Keywords: sea freight insurance, brokerage activities in the insurance market.